

Dr. Miha Krek

Leto ameriških žrtev za svobodo

Po Hitlerju, Stalinu in Churchillu sta papež Janez XXIII. in predsednik John Fitzgerald Kennedy najmočnejši imeni vladarjev tega stoletja. Prvi trije označujejo dobo uničujoče vojne, rušenje prejšnjega stanja, nastopanje in uveljavljanje komunističnega sistema totalitarne diktature, dokler ni dobila pod svojo peto dobro tretjino človeštva.

DVA PIONIRJA NOVE DOBE

Papež Janez XXIII. in predsednik Kennedy sta pa vrhunski imeni naprednosti, da se svet v povojni dobi prerodi v dobrem, da se bojni načrt komunistične revolucije za zasužnjenje ostalega človeštva onemogoči in da se vsi narodi združijo za čuvanje miru v svobodi.

Prvi je v versko duhovnem področju z očetovsko krepko in jasno odrezanostjo postavil pred sedanji rod pravičen odnos človeka do Boga — Stvarnika in do brata. Pokazal je, kako edino naj človek uspešno išče srečo v okviru in na osnovi tega odnosa in postavil evangelij ljubezni proti evangeliju sovražstva.

Drugi je zasvetil kot glasnik mladega rodu iz povojne zmedene mrčnosti kot tribun svobode, zbiratelj političnih, duhovnih in gospodarskih sil človeštva za upor proti nasilju komunistične revolucije, za osvoboditev zasužnjenih narodov.

Oba sta švignila kot dve raketi v svoj čas. Prvi apostol Ljubezni v odseku zgodovine, v katerem je apologeta sovražstva dosegla svoj največji uspeh in bila v zagonu k končni zmagi, drugi dramatičen politik demokracije, advokat svobodne osebnosti in svobodne družbe, ko se je zdelo, da je ta že dobila svoje mesto na dnu moderne apokaliptične povodnji, ki so ji dali varljivo in lažljivo ime diktatura proletariata.

Naglo sta prešla, kot da sta predobra za ta svet, a ugasnila nista. Po smrti še značilneje in še močnejše svetila v razvoj.

DVA GRADITELJA PRENOVE V MEDNARODNEM ŽIVLJENJU

V pokoncilskem letu 1966 je papeštvo bilo živo in vodilno središče vsega duhovnega življenja v toliki meri, kot že stoletja ne. Papež ljubezni je vtilil novega duha iskrenosti v odnose med krščanskimi cerkvami in skupnostmi. Njegov naslednik, Pavel VI. najskrbnejše, z vso vnemo izvaja Janezov program združevanja kristjanov in vodi nastopanje Cerkve v novih razmerah kot moderen apostol z novimi prijemi, načini in sredstvi. Papež je prvi pobornik za mir, mednarodni in socialni mir, prvi zagovornik zaščite in pomoči ubogim slojem in še nerazvitim deželam, najvztrajnejši graditelj pravičnega reda, ki naj vsakemu narodu zagotovi po načelih samoodločbe in enakopravnosti soodločujočo vlogo v mednarodnem življenju, da se izključi nasilje in vojna. Papež vodi napore za uresničitev socialne pravičnosti za vse, brez ozira na razlike v njihovih naravnih darovih in lastnostih. Skladje v Bogu po naravnem redu naj zagotovi osebno srečo. Družba enakopravnih svobodnjakov pod Bogom naj pospešuje blagostanje, pred vsem pa izključuje nasilje v kakršnikoli obliki, da bi mogla vsa pesem svobodnega življenja slaviti Stvarnika.

Lyndon B. Johnson je kar najboljši izvrševalec zasnov in smernic, ki jih je dal ameriški in svetovni politiki John F. Kennedy. Danes so Združene ameriške države s svojim neposrednim odločilnim vplivom na vseh delih sveta izven komunistične tretjine.

VIETNAM — BOLEČA OPERACIJA ZA OZDRAVLJENJE

John F. Kennedy je šel v tvegano pomožno akcijo za ohranitev neodvisnosti Južnega Vietnama. Lyndon B. Johnson jo nadaljuje vztrajno in smotno po prvotnem namenu. Južni Vietnam je pod vodstvom Johnsona postal pozorišče reševanja Azije in človeštva pred komunistično invazijo.

Smisel ameriškega vojskovanja v Vietnamu je v temle:

1. Držati bojno fronto s komunizmom na tisoče milj proč od ameriške zemlje. Ta bojni spopad, ta bojna fronta je neizogibna. Ne po volji ameriškega naroda in njegove vlade, ampak po bojnih načrtih komunističnih revolucionarjev. V vseh osvajalnih načrtih in napovedih Lenina, Stalina in Hruščeva je posebno poglavje o zavzemanju

Amerike. Mali in veliki komunisti so pri vsaki možni priložnosti napovedali spopad z Ameriko. Kennedy in Johnson sta komuniste potisnila v boj, v času in kraju, ki ga je izbrala Amerika, v razmerah, ki jih vsaj deloma določa njena vlada. Žebelj na glavo je zadel senator Lausche, ko je defetističnim zahtevam, naj se Združene države umaknejo iz Vietnama, odgovoril z vprašanjem: „Kam naj se pa umaknemo? Ali na obale Kalifornije?“

2. Ameriška sila v Vietnamu hoče preprečiti, da bi komunistični okupator zavzel malo azijsko državo. S tem Amerika hoče dvigniti upanje v vseh, še svobodnih azijskih narodih, da bitka s Sovjetsko zvezo in rdečo Kitajsko prav tako ni brezupna kot boj s Ho Či Minhom.

3. Amerika hoče voditi borbo v južnem Vietnamu tako, da komunistične sile stalno toliko krvave in slabe, da jim ne preostaja moči za vžiganje revolucij in vojska drugod po svetu. Spominimo se, da je pred vojno v Vietnamu vsako leto komunistična revolucija odtrgala svobodnemu svetu kak narod ali kos dežele. Odkar je vojna v Vietnamu, tega več ni.

4. Ameriška pomoč naj Vietnam toliko okrepi in njegov odpor vzdržuje, da bodo komunistični vladarji dobili preodkus ameriške moči in vojne pripravljenosti in jih bo minila sla, da bi malo, krajevno vojno širili v svetovni požar in v vojevanje z atomskimi in drugim najmodernejšim, splošno uničevalnim orožjem. Zato je toliko skrbni posvečene pažnji, da se vojska niti za korak po nepotrebnem ne razširja. V tem je vietnamska vojna preventivno sredstvo proti drugi svetovno uničevalni vojni.

V Vietnamu so komunistični revolucionarji naleteli na zaporo: Od tu naprej ne!

Če že svobodnim Amerikancem, ki imajo na razpolago vsa možna obvestila o razlogih in razvoju vojne, dosejani potek postaja žalostno dolgočasen in težko razumljiv, tem bolj utemeljeno je severno vietnamskim komunistom, ki so za to vojno odgovorni, in ljudstvu, ki ga mučijo, neprenosljivo in nerazumljivo trpljenje, ki mu ne vidijo drugega konca kot vsak v svoji lastni smrti. Predsednik Johnson zagotavlja in ponavlja: Smo in ostanemo neizčrpno vztrajni in potrpežljivi. Ne vojskujemo se za nova ozemlja, ne za širjenje ameriške oblasti. Nalogo bomo končali, ko bo zagotovljena neodvisnost in svoboda Južnega Vietnama. Vsak trenutek z največjim veseljem boj prenehamo, čim bosta svoboda in mir zajamčena. Do tega cilja pa bomo vztrajali. V tem nič ne popuščamo.

ZNAMENJE SKROMNEGA, POČASNEGA NAPREDKA K ZBOLJŠANJU

Svetovni komunizem od začetka vietnamske vojne slabi, njegova organizacija razpada, sile se mu razkrajajo. Sovjetska Zveza je le še vodilna komunistična sila v Evropi. Z rdečo Kitajsko, ki je komunistična država v Aziji, se pripravata za nadoblast nad narodi ob mejah Sibirije, ki so Aziji, pa pod Sovjetsko oblastjo, ki jo Kitajska osparava. Svetovna, poprej enotna organizacija komunističnega gibanja se je tako razklala. Moskva in Peking predeta vsak svojo mrežo komunističnih celic po svetu, ne več le za boj proti kapitalizmu in reakciji, tudi za medsebojno uničevanje.

Na splošno se je položaj v Aziji in pa drugod toliko popravil v teku leta, da je predsednik Johnson zopet mogel obrniti pozornost ameriškega javnega mnenja na stanje zasužnjenih narodov v vzhodni Evropi. Naj s konkretno dnevno politiko Združenih ameriških držav soglašamo ali pa ne, tolažilno je bilo slišati predsednika, ki je v bistvu le zagotovil, da je namen diplomatskih akcij, zunanje pomoči, kulturnih stikov in gospodarskih posegov končna vzpostavitev svobode in neodvisnosti vseh narodov, tudi teh, ki žive v komunističnem vzhodnem delu Evrope.

NOVA PRIZADEVANJA ZA ZDružENO EVROPO

Svetovna potovanja predsednika De Gaulle, večdnevni obisk predsednika sovjetske vlade Kosigina v Parizu, izredno nagel in razmeroma lahek nastanek vlade krščansko demokratske in socialistične stranke v Nemčiji na eni strani in mnogi nastopi satelitskih vlad v vzhodni Evropi v smeri vsaj delne neodvisnosti od Moskve na drugi, napovedujejo močno vrenje v mednarod-

nih evropskih odnosih. Washington in Pariz hočeta Združene države Evrope. Oba koncepta pomenita, če bosta uresničena, konec tudi komunistične diktature v Jugoslaviji. Koaliicijska vlada v Nemčiji da slutiti, da Nemci pričakujejo težjih in globljih sprememb v meddržavnem življenju Evrope že v bližnji bodočnosti. Vemo, da jih predvsem zanima boleče vprašanje združenja dveh Nemčij enega samega nemškega naroda. Na to združenje pa je hote ali nehotе kar močno navezana usoda dveh, doslej ločenih delov Evrope.

NAJVEČJA NEVARNOST ZA SREČEN RAZVOJ

Če bi rekli, da Vietnam in Berlin označujeta dve središči in težišči svetovnega stanja, ki se kaže sicer kot nevarno vroče, pa vendar naravnano v pravo smer, v smer, ki vzbuja upanje, moramo dodati še tretje, ki je v južni Afriki. Ob vprašanju, ki se sedaj trenutno imenuje Rodezija, pa je vprašanje enakopravnosti ljudi pred in pod državno postavjo, vprašanje načelne enakopravnosti in družbenih pravicah, more na črnem kontinentu vsak čas vzplameti ali državljanska ali mednarodna vojska, ki bo pretresala svet. Sedaj neposredno smo pred bitko med vlado Zedinjenega kraljestva Velike Britanije in dosedanjo kolonijo Rodezijo v zboru Združenih narodov. Že ta bo do skrajnosti vznemirila vse: tako ljudi črne in temne polti kot belce v Afriki. Netila bo sovraštvo, ki more vsak čas izbruhniti v vojni požar. To je verjetno najtežji spor, kar jih je bilo pred Združenimi narodi. Velika Britanija na eni in vlada bele manjšine v Rodeziji na drugi strani delata usodne korake, ki vodijo v težko krizo, in usoden razvoj je skoro neizogiben v novem letu.

Vprašanje enakopravnosti pred pisano postavjo je bolečina sedanjosti ne le v Afriki, tudi v Ameriki, lahko rečemo, da povsod izven Evrope. Kakor na vse drugo mednarodno življenje, bo tudi na razvoj tega vprašanja bistveno vplivala osnovna značilnost sedanjega svetovnega stanja, ki je slej ko prej revolucijska napadalnost komunističnega zla na vse človeštvo. Med stiskanimi je tudi naš slovenski narod. Tako kot pred dvajsetimi leti in lani, nam tuji letos bratje in sestre govore iz komunistične ječe:

PROŠNJA SLOVENIJE SVOBODNIM SLOVENCEM

Skozi mreže naše ječe gledamo x vam in vidimo luči vaših božičnih dreves, zvezdo betlehemske in jaslice pod njo, slišimo srečen smeh družin in prijateljev, ki se zbirajo k češčenju rojstva božjega Deteta.

„Oni“ nam ne dovolijo, da bi praznovali božič v svobodi kot vi. Niti svojim otrokom ne smemo govoriti o Bogu. Tu se božje ime še vedno le šepetaje izgovarja.

Ko boste šli k Njegovemu oltarju na božični dan, prosimo, mislite na nas in naše muke. Vedite, da pri nas še vedno zganjajo v katakombe tiste, ki oznanjajo svetoonočno blagovest. Poglobite se v tpljenje in žalostno stanje molčeče Cerkve.

Ne verjemite, da je pri nas napetost popustila. Sovražnosti proti Cerkvi se množe in krepe.

Ne verujte, da se je pri nas „mnogo spremenilo na bolje“. Za sužnje ni veselih sprememb, le tužno temačna enoličnost brez svetlih žarkov upanja. Sprejmite kot dejstvo, da je bil naš predsednik komisije za verske zadeve neusmiljeno iskren, ko je dejal: „Mi nečemo več kravato preganjati religije, marveč jo bomo prepostili njeni blagi smrti.“ To je komunist, ki je podpisal zapisnik z Vatikanom.

Obljubite nam, matere in očetje, duhovniki in učitelji, vsi bratje in sestre po krvi in veri, ki živite v svobodi, da boste božjemu Detetu poklonili sklep, da hočete z vso vestnostjo in vsemi svojimi močmi uporabljati pravice svobodnih državljanov v to, da bodo narodi imeli vodnike, ki bodo živeli in vladali po Njegovi postavi in vodili mednarodni razvoj v naše osvobojenje.

Rotimo vas, da vpoštevate: Vsak, ki hoče in upa reševati krščansko civilizacijo, ne sme v nikaki obliki in na noben način sodelovati s komunizmom.

Tako, kot je rekel pokojni voditelj jezuitskega reda Ledochowski:

„V sedanjih razmerah ni nič bolj važnega, nič bolj nujnega kot borba s komunizmom. Spriča te nujnosti moramo odstaviti za kasneje vsako drugo

DIALOGI Z MARKSISTI

Dialogi med katoličani in marksisti so v modi. Niso napačni, če so v dobri veri in na taki višini, v poznavanju doktrine, da se lahko najde kakšna skupna točka na socialnem ali gospodarskem področju, ki naj bi koristila obema strankama.

Žal pa kaže izkušnja, da se ti pogovori končavajo tako, kakor da bi govorili gluhih, ali pa tako, da komunisti spretno pridobivajo šibke in preveč vnete kristjane, ki tako postajajo koristni naivneži. Nočemo reči „bedaki“, ker ima zanje lastninsko pravico Lenin, ki je že pred pol stoletja iznašel dialog in pridobivanje.

Esquíu, Buenos Aires, 25. decembra 1966.

Komunistična igra z ostavko Smoletove vlade

Nekateri listi v svetu so prejšnji teden poročali o dogodku, ki se je zgodil v Ljubljani. Uredniki tistih listov, ki poznajo razmere pod komunisti in njihovo spretnost v spreminjanju taktike in v prilagoditvi „zahtevam časa“, dogodku niso posvetili posebne pozornosti. To so pokazali že s tem, da so besedo „demokratizacija“ v Jugoslaviji, postavili pod narekovaje.

V Ljubljani se je pa zgodilo tole: Izvršni svet, kakor se imenuje sedanja komunistična vlada, je pod predstvom Janka Smoleta pred republiškim zborom objavila, da odstopa. Povod za to odločitev je bilo glasovanje v socialno-zdravstvenem zboru, ki je zavrnil osnutek izvršnega sveta o znižanju prispevka za socialno zavarovanje delavcem proti boleznim od 7% na 6%. Ta zakonski osnutek je že prej sprejel republiški zbor.

Zdi se nam umestno, da za boljše razumevanje postopanja z omenjenim zakonskim osnutkom izvršnega sveta, kratko omenimo sestavo komunistične oblasti. Vrhovni organ v republiki je republiška skupščina. Pod njo je republiški zbor, v katerem je 120 poslancev in je izrazito politično telo. Poleg republiškega zbora obstajajo še naslednje zbornice: gospodarski zbor, prosvetno kulturni zbor, socialno-zdravstveni zbor in organizacijsko-politični zbor, v katerem so predstavniki dejavnosti na omenjenih področjih. Vsak zbor ima po 70 poslancev.

Izvršni svet je pod komunisti vlada. Torej vlada je omenjeni predlog poslala v odobritev republiški skupščini. V njej ga je republiški zbor odobril, zavrnil pa socialno-zdravstveni zbor in sicer s 44 glasovi, 11 poslancev je glasovalo za predlog, trije so se pa glasovanja vzdržali.

Sedanja oblast v Sloveniji prejema sredstva za potrebe socialnega zavarovanja, t. j. za pokojnine, invalidnine, otroške doklade in za izdatke za zdravstvo od zaslužkov zaposlenih ljudi, katerim odtrgujejo 20,5% od bruto osebnih dohodkov. Manjši del od teh odtegljajev je šel v zdravstveno zavarovanje (doslej 7%), večji del — 13,5% — pa za pokojnine, invalidnine in otroške doklade. Po novem naj bi za zdravstvo odvajali samo 6%, za ostale sklade pa 14,5%, česar pa poslanci niso odobrili. Številčno prikazano je slika naslednja: Letos je kom. oblast z 20,5% odtegljajem zaposlenih ljudi dobila 172 milijard dinarjev, t. j. 172 tisoč milijonov starih

dinarjev. Za zdravstvo so porabili 43%, t. j. okoli 74 milijard. Če bi se ta znesek znižal za en odstotek, kakor je predlagala vlada, bi sklad za zdravstvo dobil 10,5 milijarde starih dinarjev manj kot doslej.

Na vprašanje znižanja prispevkov v socialno zavarovanje delavcem proti boleznim naj bi torej „padla“ komunistična vlada v Ljubljani, zrušili pa naj bi jo bili sami komunistični poslanci, katere je predsednik vlade Smolet naprosil, naj imenujejo novo vlado, sam pa je pri tem izrazil pripravljenost, da še naprej vodi vladne posle ter da je celo pripravljen izvesti volitve marca meseca.

Nočemo podcenjevati dogodka, ker je vendar korak naprej v razvoju razkroja sedanje komunistične oblasti doma. Hecemo povedati samo to, da tega dogodka nikakor ni precejevati in mu ne pripisovati tega, kar ni. Ni mogoče govoriti o politični krizi komunistične vlade, ker je ni. To je enostavna politična igra, ki jo je že pred časom zamislil Kardelj z izjavo, naj bi se povečala odgovornost tako zvezne vlade, kakor republiških vlad pred parlamentom, ki naj bi celo imeli možnost kritizirati vlado in jo tudi vreči. Namen je očiten: To, kar opravlja v demokratskem svetu politična opozicija, naj bi doma opravljal komunisti sami med seboj. Ti naj imajo lahko različna mnenja v nebitvenih vprašanjih, o političnih ter ideoloških pa morajo slej ko prej slediti samo partijskemu vodstvu.

Zato je Smoletova „ostavka“ samo najnovejša taktika komunistične partije, da bi odbržala še naprej vso oblast sama na političnem, kulturnem, ideološkem in gospodarskem področju. To potrjujejo dovolj očitno zadnji odločni nastopi komunističnih oblasti proti Mihajlovu, ki je moral v zapor samo zato, ker je skušal zunaj komunistične stranke organizirati zakonito opozicijo ter izdajati opozicionalni list.

Zato o pravi demokratizaciji političnega življenja v Sloveniji in Jugoslaviji ne bo mogoče govoriti vse dotlej, dokler komunistična partija ne bo dopustila politične opozicije z vsemi jamčeni sredstvi za njeno nemoteno nastopanje. Vse dosedanje početje komunističnih oblastnikov je samo mešanje zasmrajene komunistične brozge za varanje svetovne javnosti, kjer je še vedno zadosti kalinov, ki nasledajo komunističnim lažem in pomagajo ohranjati komunistični režim na oblasti.

Sokolski zbornik 1863-1963

Leto 1963 je minilo sto let od ustanovitve Južnega Sokola v Ljubljani. Bilo je to prvo sokolsko društvo na slovenskem jugu, kateremu so potem sledila druga po Sloveniji, Hrvaški, Srbiji in Vojvodini.

Te obletnice se je spominjalo sokolstvo v svobodnem svetu. V Argentini je Osrednji odbor za obnovo sokolstva v svobodnem svetu priredil v Jugoslovanskem domu v Dock Sudu spominsko proslavo. Poleg proslave je bilo sklenjeno tudi izdajanje spominskega zbornika. Za zbiranje in ureditev gradiva je bil določen poseben uredniški odbor.

Člani tega odbora rajni Janko Jazbec, Dušan Dimnik, Franjo Holy, Milosav Vasiljevič, Ivo Vušković in Jovan Vučković so opravili veliko delo. Zbrali so obširno gradivo, ki poleg razvoja sokolskih društev ter organizacij prikazuje tudi splošno narodno-politični razvoj, narodni odpor ter borbo za ohranitev narodne posesti.

Vsebinska Zbornika je razdeljena takole: Predgovor — general Dragutin Živanović; Sokolska misel med Slovenci delo, pa naj nam bo še tako ljubo in važno.“

Rušimo oblast sovražnikov Boga, da bi v Sloveniji zavladal Kralj Miru in Ljubezni in svete noči.

Ko boste dajali darila svojim otrokom, mislite na nas, ki bi nam najdragocenejši dar bila svoboda!

(Op. ur.: članek je bil namenjen za božično številko, pa je prišel prepozno.)

— Janko Jazbec; Sokolska misao u Hrvatskoj godine 1874—1919 — France Vadnal; Sokolstvo na plavom Jadranu — Ivo Vušković; Osnutak i razvoj Srpskog Sokolstva — Janko Jazbec; — Sokoli-dobrovoljci i borci u Pryom Svetoskom Ratu — general Dragutin Živanović; Ujedinjenje Sokolstva na Slavenoskom Jugu — Janko Jazbec; Savez Sokola Kraljevine Jugoslavije — Janko Jazbec; Sokolska vzgoja v Jugoslaviji — dr. Franjo Mačus; Sokolske žrtve u II. svetskom ratu — Radivoj Rigler; Iz istorije jugoslavenskog sokolstva u Argentini — Mate Veža; Sokolsko Sokolstvo — Eugen Koepl; Bugarski Junaci — Dušan Bugunović; Jugoslavensko-Bugarski politički i sokolski odnosi pred Drugi Svetski Rat — inž. Milosav Vasiljevič; Prosvetna i kulturna misija Jugoslavenskog Sokolstva u budućnosti — Kratka istorija Sokolstva u Americi — N. K.; Borislav M. Karapandžić; Budućnost sokolskog vaspitanja — inž. Milosav Vasiljevič; Sokolstvo kao nacionalno-politički faktor na polju narodne odbrane — Franjo Holy; Zdržena Evropa in Jugoslavija — dr. Vekoslav Kišovec; Nemi protest — Preveo sa českok Franjo Holy; Rad Središnjeg odbora in Sokolske pesmi.

Gornje članke in razprave spremlja veliko slik sokolskih funkcionarjev ter sokolskih nastopov.

Zbornik obsega 300 strani. Na finem papirju ga je natiskala slovenska tiskarna Vilko v Buenos Airesu. Stane 950 pesov. Naročila sprejema Franjo Holy, Julián Álvarez 2565, Buenos Aires. Kr

Novice Slovenije

„Tovariš“ ali „gospod“

Tudi o tem razpravljajo doma, ker ni vsem prav, če jih kdo ogovori s „tovarišem“. To je razvidno iz naslednjega pisma:

„Tovariš spada med besede, ki smo jih Slovenci v šestdesetih letih in pozneje privzeli iz drugih slovenskih jezikov. Za te besede smo imeli dobre domače izraze, vendar so se, zlasti v tisku, sčasoma udomačile in jih danes štejejo za svoje. Slovenski učitelji so bili tovariši že v stari Avstriji in so se med seboj zmeraj tako ogovarjali. Tudi njihovo stanovsko glasilo se je imenovalo Učiteljski tovariš. Prav tako so pripadniki drugih poklicev, zlasti na sestankih in zborovanjih, uporabljali to besedo. Med zadnje vojno so se naši borci ogovarjali s to besedo; glede tega med stari, izkušenim komandantom in mladim iztokuom ni bilo razločka. Tudi tikali so se. V naši družbi je postala ta beseda skoraj povsod domača in je v rabi zlasti v javnem življenju.

Gospod, gospa in gospodična se hočejo po vsej sili vrniti med naše ljudi. Tudi sam sem v zadregi, ko nagovorim starejšo žensko. Ne gre mi z jezika, da bi ji rekel tovariška. Morda bi me zavrnila. Potočnikova, Štrukljevka ali Mežanka pa ji tudi ne bom rekel, kakor je bajte rekel pisatelj Tavčar svoji ženi Tavčarica.

Tudi na našem podeželju se tovariš še ni povsem udomačil. Čeprav so kmetje istega stanu, se zlasti sovaščani in znanci ogovarjajo z rojstnimi imeni: Janez, Miha, Mica, Rezka, mlajši pa pravijo starejšim stric, botra, teta, sosed... Če pa jim meščan reče gospod ali gospa, slišijo nekateri prav radi, rajši, kakor če bi jih ogovoril s tovarišem.

Delo, 25. nov. 1966

Zemljo ponujajo... „Hočete zemljo? Ne morem je več obdelovati. Dobil sem drugo delo.“ Ali: „Prestar sem, otroci so pa zapustili dom. Zemljo prodam ali dam v najem. Navsezadnje bi jo tudi podaril, če že ne gre drugače, da mi ne bo več v breme.“ Tako navaja v eni zadnjih številki Ljubljanski dnevnik težave kmetijskih ljudi, ki so na kmetijah dostikrat ostali sami na stara leta in zemlje ne morejo več obdelovati, zanjo pa morajo plačevati izredno visoko davko, kar je načrtna komunistična politika,

da jim zemlja res postaja „v breme“, da potem takojimenovane komunistične zadrage prihajajo do nje in jo vključujejo v „družbeni sektor“. Vsaka kom. zadruga ima navadno po 70 zaposlenih ljudi. Vseh uslužbencev pri kom. zadrugah v Sloveniji je 10.520. Med njimi je samo 5.378 delavcev, nameščencev je kar 4896, agronomov 24 in tehnikov 222.

Pri založbi Obzorje v Mariboru je v zbirki Glotta izšel Mali slovenski pravopis. Napisal ga je Stanko Bunc. Ima okoli 50.000 besed in besednih zvez ter je namenjen najširšemu krogu pišočih ljudi.

Ljubljansko okrožno gospodarsko sodišče je obsodilo Agrokombinat Emona v Zalogu na denarno kazen nad en milijon st. dinarjev, ker je prodajal pokvarno slanino.

„Svet med dvema vojnama 1918 do 1939“ je naslov knjige, ki jo je napisal Metod Mikuz. Knjiga naj bi bila „pregled in ocena političnih in družbenih dogajanj v času med prvo in drugo svetovno vojno“.

V galeriji mestne hiše v Kranju je bila v oktobru razstava slik Leopolda Layerja.

Umrli so v Ljubljani: Minka Kuralt roj. Zupančič, Rado Česnik, uradnik soc. zavarovanja v p., Ivanka Perič roj. Peclin, Franciška Prezelj roj. Braun, Franja Buh roj. Novak, Darinka Jesenko, Marija Erjavec roj. Černe, Marija Čemažar, Ivana Galič, Tončka Podražaj, poslovodkinja, Alojz Janžekovič, strojni tehnik, Mihael Vrhnjak, žel. upok., Alojz Plantan, v. kontrolor drž. žel. v p., Franc Jevnikar in Geza Fartelj v Prečni pri Novem mestu, Terezija Lampret roj. Šeme v Catini Franc Javornik v Slovenj Gradcu, Jože Kocijančič v Dobrunjah, Jože Uhan, pos. v Dobrovi, Darko Pevec v Čatežu, Ema Rihar roj. Klemenčič v Gor. Logatcu, Ladislava Žebavec, učiteljica v Mariboru, Marija Hlebce roj. Šoba v Kranju, Vinko Mikulič v Želimlju, Mimi Lovšin roj. Cvar, v. medicinska sestra v Gorici vasi pri Ribnici, Franc Vodnik, kipar, rezbar in restavrater v p. v Novem mestu, Alojz Gutman v Zalcu, Jurij Sanc, biv. gost. v Celju, Cecilija Mali roj. Snov in Črnučah, Maks Deisinger, pleskarski mojster v p. v Jaršah, Vinko Trpljan v Ptujju in Janez Justin v Lescahu.

Dnevni red se je pričel ob 7.30 s telovadbo, jutranjo molitvijo in zajtrkom, nato je sledil kak razgovor vzgojnega značaja ali ročno delo, nato pa kopanje ali sprehod. Opoldan obilno kosilo, nato počitek do treh. Če je vreme dopuščalo, se je sledilo kopanje, drugače pa igre, žoga ali ročno delo. Po večerji je bil vsak večer taborni ogenj, ob katerem so deklice same prirejale šaljive prizorčke, poslušale zgodbe ali pete. Po molitvi so se hitro porazgubile v šotore in kmalu je nad njimi zavladala tišina.

Po tri so vsak dan opravljale dežurstvo, pomagale v kuhinji itd. Vedenje je bilo vseskozi vzorno in tudi med seboj so se deklice dobro razumele. Pohvalno moramo omeniti, da je bilo govorjenje vedno slovensko, ne da bi bilo treba na to katero opozarjati. To dokazuje, kaj lahko doseže dobra vzgoja v družini, šola in slovenska družba.

Jubilejni številkki Svobodne Slovenije ob 25-letnici njenega izhajanja je dala svečan poudarek tudi lepa umetnina — celostranski linorez akademske slikarice ge. Bare Remec.

Umetnica je dovolila Svobodni Sloveniji ponatis nekaj izvodov za darovalce v tiskovni sklad.

Zato vsak, ki daruje za jubilejni tiskovni sklad Svobodne Slovenije ob 25-letnici njenega izhajanja vsaj 2.000 pesov, dobi v zahvalo reprodukcijo linoreza z lastnoročnim podpisom umetnice.

Naročnina Svobodne Slovenije za 1967 je 1.900 pesov. Za pošiljanje po pošti v Argentini 2.000 pesov.

Taborjenje deklic v Chascomusu

V sklopu vzgojnega dela za slovensko mladino, ki ga uspešno vrše naši domovi, je za letošnje počitnice organizirala Zedinjena Slovenija taborjenje otrok v starosti od 10. do 15. leta. Pripravljeno je bilo za deklice in deklice, a ker se je prijavilo premalo dekčkov, so taborile le deklice.

Priprava taborjenja je bila v oskrbi referenta za mladino pri ZS Staneta Žužka, vodstvo pa je imela ga. Marijana Marn. Pomagala sta ji ga. Franciška Reja in Tine Debeljak ml. Taborjenja, ki je trajalo od soboto, 17. do sobote, 24. decembra, ob laguni Chascomus, se je udeležilo 20 deklic.

Po veseli vožnji so bili s pomočjo deklic hitro postavljeni šotori, nakar je sledilo že težko pričakovano kopanje. Naslednje dni je sicer vreme kazilo razpoloženje, saj so med nalivom morale deklice sedeti v šotorih, pa tudi veter v prvi polovici tedna ni pustil, da bi se kopale. Toda zadnje dni je bilo vreme ugodno in so se lahko naužile sonca in kopanja.

Dnevni red se je pričel ob 7.30 s telovadbo, jutranjo molitvijo in zajtrkom, nato je sledil kak razgovor vzgojnega značaja ali ročno delo, nato pa kopanje ali sprehod. Opoldan obilno kosilo, nato počitek do treh. Če je vreme dopuščalo, se je sledilo kopanje, drugače pa igre, žoga ali ročno delo. Po večerji je bil vsak večer taborni ogenj, ob katerem so deklice same prirejale šaljive prizorčke, poslušale zgodbe ali pete. Po molitvi so se hitro porazgubile v šotore in kmalu je nad njimi zavladala tišina.

Po tri so vsak dan opravljale dežurstvo, pomagale v kuhinji itd. Vedenje je bilo vseskozi vzorno in tudi med seboj so se deklice dobro razumele. Pohvalno moramo omeniti, da je bilo govorjenje vedno slovensko, ne da bi bilo treba na to katero opozarjati. To dokazuje, kaj lahko doseže dobra vzgoja v družini, šola in slovenska družba.

Taborjenje se je izkazalo kot dobro

vzgojno sredstvo, saj so se deklice navadile na življenje v naravi, na skupniško življenje in se bolj spoznale med seboj. Škoda le, da med starši ni bilo enakega razumevanja za taborjenje dekčkov, ki bi bili vsega tega še bolj potrebni. Drugo leto bo treba na to položiti več važnosti.

Ob uspešnem zaključku tega prvega taborjenja deklic se vodstvo Zedinjene Slovenije najprej zahvaljuje ge. Marnovi za skrbno in dobro vodstvo, ge. Rejevi in g. Debeljaku za pomoč v taborišču, potem pa tudi SDO in SFZ, ki sta posodili šotore, brez katerih bi bilo taborjenje sploh nemogoče, kakor tudi podjetju Bratov Oblak, ki je širokogradno preskrbelo prevoz otrok in opreme. Prav tako se zahvaljuje vsem drugim, ki so po svojih močeh prispevali k večjemu uspehu tega taborjenja.

Obenem pa tudi vabi vse stareše otrok, ki so taborili, da se udeležijo sestanka v Slovenski hiši dne 9. januarja, kjer bi skupaj pregledali delo in uspeh taborjenja, kakor tudi poiskali izboljšave za prihodnja leta.

Osebnosti

Na buenosaireški univerzi je končal pravne študije g. Janez Hren iz San Martina. Novemu slovenskemu diplomantu čestitamo in želimo v pravnem poklicu mnogo sreče.

Družinska sreča. V družini Roberta Perez in njegove žene ge. Francke roj. Guštin se je rodila hčerka. V Slovenski hiši jo je krstil na ime Monika Franciška g. msgr. Anton Orehar, za botra sta pa bila Leopold Avguštin in ga. Maria Elena de Forlenzo, Srečni družini naše čestitke.

† **Marija Gregorin.** Umrla je dne 22. decembra v Ihanu. V Argentini žaluje zanjo njen sin France, kateremu ob izgubi matere izrekamo globoko sožalje, rajna pa naj mirno počiva v domači zemlji.

† **Alojz Adamič.** Njegovi življenjski dnevi so se iztekli v 79 letu dne 26. novembra v domovini. Za njim žaluje v domovini vdova ga. Franja in družine Adamič, Milavec, Rasperger in Eržen; v Argentini pa: hčeri Rada por. Zupanc, Nika por. Igljič, sin Slavo, zeta Milan in Duško ter vnuki Marko, Sandra, Peter in Irena. Vsem izrekamo ob bridki življenjski preizkušnji iskreno sožalje, rajnemu pa želimo večni mir in pokoj.

Vsak teden ena

POBRATIMIJA
Simon Jenko

*Naj čuje zemlja in nebo,
kar zdaj pobratimi pojo!
Naj se od ust do ust razlega,
kar tu med nami vsak prisega:
da srce zvesto kakor zdaj
ostalo bode vekomaj.*

*Im ko ločitve pride čas,
na razna pota žene nas,
tu na, pobratom, roko mojo,
ti pa podaj desnico svojo:
da srce zvesto kakor zdaj
ostalo bode vekomaj.*

*Beseda dana, vez velja!
Ne zemlje moč, ne moč neba
in ne pekla ognjena sila
vezi ne boče razrušila:
da srce zvesto kakor zdaj
ostalo bode vekomaj.*

VOŠČILO SVOBODNI SLOVENIJI
K NJENEMU JUBILEJU

Od Rev. Marka Kranjca, člana Narodnega odbora za Slovenijo in Izvršnega odbora Slovenske kršč. demokracije — SLS, smo za 25. jubilej Svobodne Slovenije prejeli naslednjo čestitko.

Rim, 13. 12. 1966.

Dragi Miloš,

sprejmi Ti in vsi Tvoji zvesti in marljivi sodelavci skozi četrto stoletja, posebej še sedanji glavni urednik g. Krošel, ki s Teboj nosi „težo dneva“, k srebrnemu jubileju „Svobodne Slovenije“, ki se je v zdomstvu razvila v polno moško dobo ter ima glas danes gotovo najboljšega slovenskega tednika,

moje najgloblje in najiskrenejše čestitke z željo, da bi v enakem tempu rastle in se dvigala tudi v bodoče in se ob svojem času kot ponosna zmogavalka na svojem področju, vrnila v domovino, kjer ji je tekla zibelka.

Vsjo srečo in blagoslov ter vesele božične praznike, želim jubilancki ter njenim urednikom, upravnikom in sodelavcem, zlasti pa Tebi

Tvoj

Marko Kranjc

ČESTITKE ZA BOŽIČ IN
NOVO LETO

Od naročnika iz Danske smo dobili za praznike pismo z naslednjim voščilom:

17. 12. 66.

Spoštovani!

Vesele in blagoslovljene božične praznike in srečno ter zdravja polno novo leto 1967 želim Vam in obenem tudi vsem Slovincem v Argentini

Anton Zot

SLOVENC V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Odhod slovenskih otrok v počitniško kolonijo

Včeraj, v sredo, 28. decembra je z večernim brzovlakom odpotovalo 74 otrok slovenskih šolskih tečajev na pod-

ročju Vel. Buenos Airesa v počitniško kolonijo v dr. Hanželičev slovenski počitniški dom v Kordobske planine. Otroke spremljajo ga. Olga Omahna, gospodične Anica Šemrov, Majda Tomažin in Anica Mehle ter Pavel Fajdiga in Nace Grohar.

Trop brez zvoncev

Povest

„Tkalčeva ima pa odrpto,“ je pokazal Cencelj na Jerčin stan: „Kar njej se izpovem, pa sem za zdaj opravil.“ Prav takrat je stopila Jerca na prag. Zaslomila si je oči z dlanjo, pogledala, kdo prihaja, spoznala Petra in Cencelja, se obrnila in odšla nazaj k ognjišču. Petru je bilo všeč njeno obnašanje. Pomagala mu je iz zadrege. Drvarju ni vedel prej kaj odgovoriti, sedaj je pa kar nanj prevrnil krivdo: „Bova morala že še naprej iti. Ne mara imeti potov zavoljo tebe, se je pa rajši umaknila.“

„Prav je naredila,“ je pritrdil Cencelj. Za širokim leskovim grmom se je oglasil droban zvonček. Tele je bilo zamahnilo po muhah. Bilo se je nastopilo, pa ni moglo s tropom na pašo in je že nekaj dni ostajalo čez dan pri stanovih.

S šopom napol razvelih šmarnic v roki je prišla od prisojne strani na stezo naravnost pred loveca in drvarja Grmova Špelca. Preden je dekliča kdo utegnil ogovoriti, je s prstom pokazala zanke, obešene na Petrov oprtnik, mrko pogledala Cenceljna in spregovorila Petru naravnost v obraz: „Torej si ga le sam zalotil, mrharja. Sem mislila, da te bom morala opozoriti nanj. Prav mu je.“

Lovec in drvar sta se začudila, da sta kar obstala. Pa je Špelca sama spet sprožila besedo. Dogovorili so se hitro. Cencelj se je za sto smrtnih grehov zaklekal, da ne prime nikoli več strune v roke. Potrj je odšel nazaj drvarit pod Brvoje. Grmova je pa hitro uganila, da je Peter potreben okrepcila. Povabila ga je v svoj stan, da mu stopi mleko in skuha žgance. Najprej pa je lovecu izročila še četrto Cenceljnov zanko.

Sama jo je bila odvezala. Da bi se bila skoraj ujela nanjo, je rekla; pa tako zares ni bilo.

Skozi lino je Jerca videla, da je Peter stopil v Špelčin stan. „Naj gre, kamor hoče,“ si je dopovedovala. „Kaj me briga.“ Pa ji ni bilo vseeno.

Petra, ki se mu je prej tožilo, saj že dve noči ni skoraj nič spal, je minila vsa zaspasnost. Opazoval je brhko planšarico. Špelca se je podvzivala, da svojemu gostu čimprej postreže z jedjo. „Dobro dekle mora biti,“ je sodil Peter: „In kako ji pristojajo k obrazu svetli lasje.“ Pogovor jima ni niti za minuto obstal. Špelca je poznala domalega vso divjad daleč naokoli. Peter se je kar čudil. „To bi bila žena za loveca,“ je nehote pomislil. „Vse drugačna kakor Jerca.“

„Veš, Peter,“ je zamahnila Špelca s kuhlano. „Odravcu je orel odnesel jagnje. Gotovo gnezdi nekeje v naših gorah. Še dokaj škode utegne prizadejati drobnici in divjačini. Ustreliti ga boš moral.“

„Lep in ponosen ptič je. Kralj višav. Se ti nič ne smili?“ Peter je ugovarjal bolj zato, da preizkusi do konca misli mlade planšarice, kakor pa zares. Špelca je malo pomolčala, pa se je brž znašla: „Zakaj pa mori jagnjeta in kozličke, srnjačke in game. Lisice naj bi pobiral, ki tudi same od krvi drugih žive.“

„Imaš kar prav, Špelca,“ se je zasmel zadovoljno Peter. „Le tega ne pomisliš, da zapriseženi lovci nismo sami gospodarji divjadi, ki jo pasemo.“

„Ti že veš.“ Z vso prijaznostjo, kar nekako vrojeno Grmovi družini, je postavila Špelca pred Petra žgance. Bili so zabeljeni, da so se kar tresli. Grede, ko

je lovec jedel, sta z mlado planšarico doglala, da je ona prav tisto leto prišla hoditi v šolo, ko je on izstopil iz vsakdanje šole. Da pa se prav dobro pomni, kako je on pobral v Studorski skali sovi mladice. Nad vse junaški se ji je zdel takrat. In še dostikrat kasneje je mislila nanj. Najbolj se ji je smilil takrat, ko mu je umrla mama. Ni se mogla zdržati solza.

„Odrasla je že, pa tako otročja,“ si je mislil Peter, ki mu je bila Špelca čimdalje bolj všeč. Rad bi se posedel pri njej, pa ni maral zavoljo ljudi ne! Jerci nakljub bi pa. Vprašal je Špelca, kaj ji je za postrežbo dolžan. Ni dosti manjkalo, da ni dekliča zares užalil. Peter se je Špelci prav lepo zahvalil in obljubil, da ji že povrne.

S počasnim in utrujenim korakom je odšel navzdol. Pri košati smreki se je obrnil. Špelca je stala pred stanom. Pomahala sta si z rokama.

„Če je videla Jerca?“ je kar zaskrbelo Petra. Pa si je koj vedel odgovoriti: „Naj vidi, če hoče. Kaj pa ji mar? Cmeri emeravi.“ Popravil si je puško višje na rame in stopil spet trdo in odločno.

Na Ražnovcu je legel v seno. Na jezero pod sabo in na polje v Lazu se je komaj utegnil ozreti. Kar samo so se mu zaprle oči.

Drugo jutro ob svitu je Peter že spet stal za vasjo, opremljen za v gore. V roki je držal kratkoročno kopačo. Srno bo treba bolje zagrebsti, da ne bo širila smradu in da se ne bodo muhe pasle na mrhovini. Na Cenceljnov besedo se tudi ni zanesel. Naj te ve drvar, kako mu bo odšel vedno za petami in pa Špelca ga je bila spomnila. Početje orlov mora še bolj natančno opazovati.

Vleklo ga je po Klanici navzgor v Vógar. Pamet mu je pa svetovala, naj se za naprej te planine še bolj izognblje. Ne samo zavoljo Jerce, prav tako tudi

zavoljo Špelce. Jerca bi morebiti mislila, da ji z Grmovo nalašč nagaja, da bi spet njo pridobil. Ljudje bi Jerci privoščili in marsikaj govorili. Tkalec, ki je rad videl, da mu je bila njegova hči všeč, bi bil upravičeno lahko nevoljen. Prav on je s svojo besedo takrat po Bitenčevem pogrebu dokaj pripomogel, da je postal lovec. Grm bi se tudi lahko lepo zahvalil, če bi mu samo za kratek čas motil Špelco. Zmagala je pameť. Peter je zavil za jezero.

Jutro je vstajalo izza gora. V jezeru se je odsvitala rožnata zarja. Zbori ptičev so jo pozdravljali. V razevelo reber so že priletele čebele na pašo.

Petru se nikamor ni mudilo. Ves je bil prevzet od jutranje lepote. Počasi se je dvigal po drči vedno višje in višje. Na Jerco in Špelco je kar pozabil. Pod vlačno skalo je zagledal črnega močerada. Lezel je navzgor. „Lep dan bo,“ se je nadejal Peter. Na vrhu se je razgledal. Sonce je že kar dobro grelo. Jezero pod njim je bilo gladko kakor zbruenta zelenkasta marmorna ploskev. Gore naokrog so bile jasne, da bi skoraj razločil rože v triglavskih skalah. V drvočih se je zvonček oglasila črna žolna. Na Vógarju je pozvanjala živina. Petra je spet zamakalo, da bi stopil k Špelci.

Na zelenečo senočet je priplaval velika senca. Peter se je sunkima ozrl proti nebu. S široko razprostrtimi krili se je peljal nizko nad njim orel. Prav lahko bi ga dosegel s strelom, pa ni smel. Na drugi strani slemena, precej zadaj je letela orlica. V levem krilu je bilo eno pero dokaj kračje. Tisto se ni doraslo do polne dolžine, ki jo je bila pomlad zgrabila v spopadu z gamsi.

Peter se je spomnil, da mora biti čimprej na Komarč, če hoče dognati, s čim hranita orla mladica v gnezdu. Vstaj je in urno odšel proti Hebatu.

Na mrtvo srno je bil nasut dokaj visok grob. Cencelj je do konca opravil

delo namesto njega. Gomilo pa so brenče obletavale muhe in sedale na prst in kamenje, kakor bi z vso silo hotele zaleči svoj zarod tja, kjer je nakopičeno obilo hrane. Pri drvarju je lovec zvedel, da je srno zagrebel iz hvalečnosti, ker ga Peter ni izročil v roke Kranbergerju. Sodno kazen pa da bo že preстал, čeprav dobi leto dni zapora.

„Jaz ne bom tiščal v sodnika, da bi te zašil,“ je kar naravnost povedal Peter in že odhajal.

Pod Laktjo se je ustavil. V ruševju je bil ugledal gamsovo kozo z dvema kozličema. Mati se je pasla in se v skrbi za zarod razgledovala in poslušala na vse strani. Mladica sta se pa igrala, trkala in izpodrivala, da ju je bilo veselje gledati. Peter je na orlovo gnezdo kar pozabil. Pa je šinilo iz višave, koza je zapiskala, kozliča sta skočila proti ruševju. Prvi se je že skril, drugi je bil prepozen. Orel ga je prehitel in pograbil s kremplji. Peter se ni mogel več premagati. Čeprav je bilo daleč, je pristopil manliherico k licu, pomeril in sprožil. Strel je bil prekratek. Mirno je moral gledati lovec, kako je tik nad njim nesel orel kozliča proti svojemu gnezdu. Čeprav je vedel, da ne more nič več ubraniti, je Peter odhitel proti Komarči.

„Kam pa s tako zadrego?“ se je oglasil izza debelega macesna na razgledniku Vencelj.

„Orel mi je izlepl gamsovega kozliča,“ je jezen zapihal Peter.

„Sem videl, kako ga je prinesel mladica,“ je mimo odgovoril Hrubečka in vprašal: „Si ti streljal?“

„Da, jaz, na orla. Pa sem bil prekratek.“

„Napak si naredil.“

„Pograbilo me je.“

„Preplašil si le vso družino. Zlepa je ne boš dobil več pod strel. Kar poskušaj.“

(Nadaljevanje prihodnjic)

SLOVENCI PO SVETU

KANADA

V župnijski Marije Pomagaj je bil letošnji jesenski koncert dne 12. in 13. novembra. Priredili so ga otroški, mladinski in dekleški zbor, ki je bil ustanovljen pred dobrim pol letom, ter je s svojimi 15 članicami tokrat prvič nastopil. Program je obsegal 20 pesmi. 18 od teh je bilo novih ter so zbori s prejšnjih koncertov ponovili samo 2. Najzahtevnejši zborovski skladbi sta bili božični motet Pueri concinite in Deep River, stara črna duhovna pesem. Pesem Pueri concinite je delo Jakoba Petelina Gallusa ter jo je pel mladinski zbor a capella štiriglasno. Pesem Deep River je pa isti zbor izvedel triglasno. Z izjemo dveh so bile ostale pesmi slovenske narodne ali ponarodele v priredbah Matije Tomca, Emila Adamiča, Luke Kramolca, Franceta Marolta, Petra Liparja, Slavka Mihelčiča in Tomaža Faganela. Zbora je vodil g. Tone Zrnc, ki je tudi pripravil koncertni program, klavirsko glasbo je izvajala ga. Božena Naughton, posamezne točke sta občinstvu razlagala g. Vilko Čekuta v slovenskem in gđc. Marjetka Šuligoj v angleškem jeziku.

ZDRUŽENE DRŽAVE AMERIKE

Slovenski graditelji cerkva v Minnesoti. Rev. Msgr. Janez Schiffrer, ki sedaj odhaja v pokoj, je v Chisholmu zgradil cerkev sv. Jožefa, katero je okrasil in obogatil s svojimi umetninami umetnik France Gorše. Rev. John Šuštaršič je postavil novo cerkev in župnišče. Rev. France Gaber gradi poleg cerkve še župnišče in šolo. Rev. Stanko Dolsina katehetski center, njegov brat Rev. Janez Dolsina je v Nashwauku dokončal graditev nove cerkve, pred tem je pa že dovršil tri cerkve in dve župnišči. Njegov sosed Jože Vovk je tudi postavil novo cerkev v Cooku.

Slovincem v Chicagu je še vedno v živem spominu zadnji koncert slovenskegamladinskega zbora Lige K. S. Amerikancev. Koncert se je pričel z „Gaudemus igitur“ in je obsegal pesni I. Ocvirka, M. Tomca, p. Vendelina Špendova, M. Renerja, A. Geržiniča, I. M. Škerjanca, Poldovskega, Mozarta, Rossinija, Fr. Ferjančiča, M. Fileja, Foersterja, Marolta in E. Adamiča.

Pevci so izvajali tudi Geržiničev oratorij „Baraga“ s solistom bas-baritonom čikaške opere Marijanom Ermanom in p. Vendelina Špendova kantato „Turki na Slevici“, v kateri sta nastopila kot solista že omenjeni Marjan Erman in mezo-sopran Marija Kranjc-Eischinger, ki se je ta večer poslovila od pevskega zbora in Slovincem v Chicagu, ker je odšla s svojim možem dr. Fischingerjem ml. v Washington. Oba pevca sta žela med številnim poslušalstvom navdušene aplavze.

Novice iz Slovenije

(Nadaljevanje s 3. str.)

Zoran Kržišnik je napisal monografijo o Janezu Berniku. Uvod je napisan v slovenščini, francoščini in angleščini, nato pa je objavljenih nad sto reprodukcij Bernikovih umetnin.

Kranjska občinska skupščina ima poleg drugih odborov tudi Svet za industrijo. Člani tega sveta so do nedavna imeli seje dopoldne ter so vsi dobivali po 500 dinarjev sejnine. Ko so pa z uvedbo gospodarske reforme ukiniteli sejnine, seje pa preložili na popoldanske ure, večina seji ni več sklepnihi. Sedaj v skupščini razmišljajo o tem, ali naj se povrnejo znova na prejšnje stanje, ali pa naj več kot polovico članov Sveta za industrijo zamenjajo.

V ljubljanski operi je bil letos nedavno že drugi slovenski baletni večer. Tokrat so izvajali naslednja izvirna slovenska baletna dela: Druga suita za godala Marjana Lipovška, Godec Vilka Ukmarja in Obrežje plesalk Zvonimirja Cigliča.

BRIVSKI SALON

„LOS ANDES“

za gospode in otroke

MAKS SKARLOVNIK

želi vsem rojakom
srečno novo leto

Drysdale 5648

Carapachay

ZBORNİK SVOBODNE SLOVENIJE

je edina slovenska publikacija, doma in v izseljenstvu, ki sistematično in strokovno informira svoje bralce o vse-mirskih poletih in raziskavanju osončja. Te članke piše Janko Hafner, ki je v Argentini znan tudi po svojih zanimivih predavanjih s tega področja.

V Zborniku Svobodne Slovenije za leto 1967 bo objavljen zopet njegov obširen in bogato ilustriran članek z naslovom

IZPITI ZA POLET NA LUNO

Slomškov dom

želi vsem slovenskim rojakom veliko sreče in zdravja v letu 1967 ter vabi na tradicionalno

SILVESTROVANJE

ki bo v soboto, 31. decembra

Za dobro voljo in solidno postrežbo bo poskrbljeno. Pridite!

Veselo in srečno novo leto vošči vsem svojim članom, vlagateljem in rojakom

SLOVENSKA HRANILNICA z. z. o. z.

(C. C. „S. L. O. G. A.“Ltda.)

Bartolomé Mitre 97 in Moreno

Ramos Mejia

T. E. 658-6574

SREČNO NOVO LETO ŽELI VSEM ROJAKOM

INDUSTRIJSKA ŽELEZNINA MAVRIČ y Cía.

H. Almeyra y Avda. 3 de Febrero

Villa Libertad, San Martín FGBM

T. E. 750-1674

USPEHOV POLNO NOVO LETO 1967 ŽELI

MUEBLERIA LUKY

Luka Milharčić-sin

Avda. 25 de Mayo 136

Carlos Spagazzini FGR

Ruta 205, Km. 43300

Prov. Buenos Aires

Srečno, uspehov polno novo leto 1967 vošči vsem rojakom.

MUEBLERIA „EZEIZA“

LUKA MILHARČIČ

trgovina s pohištvom

Ruta 205 — pred železniško postajo Ezeiza

VSEM ROJAKOM ŽELIM SREČNO NOVO LETO

SILVO LIPUŠČEK

URARNA IN ZLATARNA

San Justo

T. E. 621-3047

Prov. Unidas

VESELE IN BLAGOSLOVLJENE PRAZNIKE ŽELI

„CASA ESLOVENA“

Danilo Havelka, Barcola 873, Ituzaingo

Slovenska slaščičarna „Korotan“ (Tronador)

Rivadavia 8838 (Rivadavia y Lacarra), Lokal 8

želi svojim cenjenim odjemalcem kakor tudi vsem ostalim Slovincem
blagoslovljeno in uspehov polno novo leto 1967

VIDA AVGUŠTINOVA

Na zalogi vsak dan sveže pecivo vseh vrst, zlasti pa vsakovrstne evropske torte.

Sprejemamo prednaročila za poroke, krste in podobna družinska slavlja.

TE 67-7107 (Confiteria)

FRIGORIFICO „DANUBIO“ s. r. l.

Cafayate 1919

T. E. 68-2435

Buenos Aires

se ob zaključku leta 1966 zahvaljuje slovenskim odjemalcem naših prvovrstnih mesnih izdelkov. — Vsem zagotavljamo, da bomo z mesnimi izdelki vseh vrst-po zmernih cenah postregli

Slovincem tudi v novem letu 1967

ki naj prinese vsem veliko uspehov, sreče ter osebnega zadovoljstva

OBVESTILA

Sobota, 31. decembra:

Silvestrovanje v Slovenski vasi, Našem domu, slovenski pristavi, Slomškovev domu, Slovenskem domu v San Martinu in Carapachayu, ter SKAD-a na Markeževini.

Nedelja, 1. januarja:

V Slovenskem domu v Carapachayu ob 18 veseloigra „Ne kliči vraga“ Slovenski pevski zbor „Gallus“ ob 18 ponavlja koncert Marijinih pesmi v cerkvi Marije Kraljice v Slovenski vasi.

V Našem domu v San Justu sestane družstva SPB Tabor ob 6 popoldne, Na sporedu poročilo Milana Zajca o življenju Slovencev v ZDA in predvajanje kratkega filma spominske proslave 20-letnice vetrinske tragedije na Orlovem vrhu v Clevelandu.

Petek, 6. januarja:

V dvorani v Slovenski vasi ob 16 in 20 uprizoritev igre Luč z gora ob 15-letnici obstoja SFZ v Slovenski vasi.

Nedelja, 8. januarja:

V Ateneo Don Bosco v Ramos Mejii 16. misijonska veletombola. Začetek ob 17. uri.

Film o lepotah

Slovenije in Švice

bo razlagal
dr. Karel Vojska iz Švice
na praznik sv. Treh kraljev ob 19

V SLOMSKOVEM DOMU

v Ramos Mejii

in naslednjo nedeljo ob 9 po sv. maši

V NAŠEM DOMU

v San Justu

Vabljeni! Slomškov dom - Naš dom

V Slovenskem domu
v San Martinu

bo v soboto, 31. decembra

SILVESTROVANJE

DRAMATSKI ODSEK

Slovenskega doma v Carapachaya priredi na novega leta dan ob 18 v svojem domu veselo igro

„NE KLIČI VRAGA“

Režija g. Petelin Albin

Scenerija g. Korošec Jože

Vsi rojaki vljudno vabljeni

SFZ SLOVENSKA VAS

ob 15-letnici obstoja prireja

„LUČ Z GORA“

igra v treh dejanjih

Dvorana Slovenske vasi

6. januarja ob 16 in 20

Samo dve predstavi

VESELO SILVESTROVANJE

OB ZVOKIH DOMAČE GLASBE

POSLOVITEV STAREGA LETA

in NAPITNICO NOVEMU LETU

prireja

Naš dom v San Justu

Odperta noč in dan so groba vrata...

S tihim slovesom, kakor je bilo njegovo plemenito življenje, nas je v globoki žalosti za vedno zapustil v domovini dne 26. novembra, v 79 letu starosti, naš najdražji mož, nepozabljeni in skrbni očka, ljubljani dedek, brat, stric, svak in tast, gospod

Alojz Adamič

višji računski inšpektor v pokoju

Naj mu bo lahka domača zemlja.

V domovini žaluje za njim globoko prizadeta: žena Franja in družine Adamič, Milavec, Rasperger, Eržen;

v Argentini: hčere Rada por. Zupanc, Nika por. Igljč, sin Slavo, zeta Milan in Duško, vnuki: Marko, Sandra, Peter in Irena.

Polhov gradec, Velike Poljane, Ljubljana,
Buenos Aires, Esquel, 17. decembra 1966.

Vsem prijateljem in znancem sporočam žalostno vest, da je v Ihanu umrla v petek, 22. decembra 1966, v 79 letu starosti moja ljuba mama, gospa

Marija Gregorin roj. Lenček

Mašo zadušnico zanjo bo opravil č. g. župnik Janez Langus v sredo, 4. januarja 1967 ob 8.30 v cerkvi Fatimske Matere božje v Isidro Casanova in gregorijanske maše od 1. februarja naprej istotam.

Hvaležni sin France z družino v Argentini

VSEM SVOJIM DELNICARJEM IN VSEM SLOVENCEM VESELO IN SREČNO NOVO LETO

želi

LA OVEJERA ARGENTINA s. a.

Capital m\$n. 250.000.000.—

Cangallo 1885, I. nadstr.

T. E. 45-9714

Buenos Aires